

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Hegyi évre . . . 12 kor. — fill.
Földi évre . . . 6 kor. — fill.
Meggjelen minden hétfőn délelőtt, szombán, pénteken és vasárnap reggel.

Egyes szám ára 6 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Callag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere Manojlovics-ház.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kosuth-utca, Vojnich-palotában.
Telefon szám 42.
Nyitlter soronkint 40 fillér.

Háztűzhely védelme.

Elismert tény az, hogy jogalkotásunk és jogirodalmunk bizonyos idő óta külföldi példák után indul. Olyanok vagyunk e téren, mint a csecsemő, mely mindent majmol és a megrágott eledeleiből táplálkozik.

Alapjában véve nem volna ez káros, ha okulnánk azon, hogy mérges eledeleket ne adjunk be a fejlődő csemetének. A szociális bajok orvoslásában és a szegény ember védelmében a népszerű jelszavak annyira elragadnak bennünket, hogy balsikert felmutató külföldi jogalkotásokat is átveszünk az olesó dicsőség kedvéért.

A szabadkai törvényhatóság ülésén és e lapok hasábjain is napvilágot látott az indítvány és eszme, hogy a földbirtokosnak 5—10 hold ingatlana és gazdasági felszerelése, valamint a házi butorok a végrehajtási foglalás alól mentesek legyenek. Ugyanilyen irányzatot vall a polgári törvénykönyv tervezetének 1547. szakasza. Természetes, hogy ezen intézkedéssel a házigazda törvényes zálogjoga is megszorítva lesz, ugyszólván elenyészik.

Igen szép az, ha a szegény ember baján segíteni akarnak. Azonban ez a mód igazságtalan és célra nem vezető, a kormányhatalomnak tulságos gyámkodást biztosít a szabadon cselekvő ember magánügyeiben.

Eddig a hitbizományokat lumpolási szabadalomnak nevezték el és annyira támadták e konzervatív intézményt, hogy manapság új hitbizományok alakítása igen nehezen megy. Most a szegényebb osztálynak akarunk hitbizományt adni, a nem büntelhető könnyelműséget jutalmazni. Mert kétségtelen, hogy ezzel az intézkedéssel, nem az önhibáján kívül bajba került kisbirtokost — amit legtöbb esetben megállapítani sem tudunk —

hanem az iszákos, tékozló és könnyelmű embert védjük, aki pedig a védelemre nem érdemes. A takarékos józanul gondolkodó földmives alól nem fogják elvonni 5—10 láncz földjét, mert szorgalmával és mérsékelt igényével jövedelméből megélhet. Csak a préda költségekést biztatjuk, bátorítjuk a czélba veti intézkedéssel. Másrészt nem tartom a becületesség elveivel öszeegyezhetőnek azt, hogy ha valaki 500 forintot kölcsön vett és azt azon a czímen nem tartozik megfizetni a jóhiszemű hitelezőnek, mert csak 5—10 hold földje, 4 ökre, 2 lova, 1 tehene és gőzeséplője van; ami mind szükséges gazdasági felszerelés. Ellenben a kereskedő adja oda az utolsó vég vásznat vagy sátrányzóget és a tetejébe csukják be vétkes bukásért, mert nem tudja kiegyenlíteni tartozását.

Ez az agrár irányzatnak önző tulajdonsága, a hitelviszonyoknak pedig teljez tönkretétele.

Természetes azonban, hogy a kisbirtokost nem fogja megvédeni ez a törvényes intézkedés. Mert nem vitatható, hogy az olyan gazda, aki jövedelmező vállalat kilátásával, mely gazdaságát intenzivebbé teszi, hitelt kér — nem kap. Kénytelen lesz tehát nagyon drágán kézi zálogra kölcsönt venni, míg ma 5—6% mellett kap amortizációs kölcsönt. A kisbirtokost védeni nem fogjuk, a szabad versenyt és az önálló érvényesülést tönkre tesszük, azonban busásan gazdagítjuk majd a — zálogházakat.

Az államhatalom hivatott a köz- és magánjogok védelméről gondoskodni, de semmiféle állami érdek nem parancsolja azt, hogy a gyámkodás a magánjogi viszonyokra nézve oly mérvben és czéltalanul igénybe vétessék, amelyet az egyoldalú agrár-szociális kultusz foganatosítani óhajt.

A szükséges butorneműekre nézve is megszüntetni akarják a végrehajtási és törvényes zálogjogot. Látszatra igen humanus terv, de olyan, mint a *jod kali*, melyet az orvosok akkor irnak, mikor nem tudják, mit rendeljenek. Nem használ, de nem is árt.

Eltelkintve attól, hogy a szükséges butorneműek már az 1881. évi 60. t. cz. rendelkezése szerint is mentesek a foglalás alól, megállapítani sem lehet, hogy mi a szükséges butorzat. A tanítónál kevesebb, az ügyvédnél, bankigazgatónál, miniszternél több. Másrészt erkölcsstelen nézetre tanítjuk az embereket, amikor szabadalmat adunk neki, hogy költsézzék, hitelt igénybe vegyen, de ne fizessen. Eddig a házi butorokhoz való görcsös ragaszkodás készítette az adóst, hogy takarékoskodva törlessze adósságát. Ma, mikor gond nélkül lehet az iránt, hogy megszokott butorzatát és hajlékát nem bántják, az árverés szegényének nem teszik ki, legtöbb adós beleéli majd magát abba az új, erkölcsstelenebb felfogásba, hogy a kölcsön pénzen vett butorát nem kell megfizetni a hitelezőnek; hiszen van annak ezen a csekélységen felül még elég vagyona.

Nem új intézmény a házigazda törvényes zálogjogának megszorítása sem. A német polg. törvénykönyv 559. és 561 §§-ai azonosak a mi magánjogunk tervezetének 1547. és 1548 §§-val, melyek szerint a törvényes zálogjoggal nem terhelt ingóságokat a lakó szabadon elviheti. Természetes, hogy az ingók elhurezolása büntető védelemben sem részesül.

Ennek a szabadosságnak az lett az eredménye Németországban, hogy a bérlők jelentékeny része az évek csak egy negyedére fizetett lakbért, a háromnegyed évre pörösködött a házi gazdával. A költséges per befejeztével összeszedték sátorfájukat és tovább

Szivarka

hüvelyek

„Nil“

(Krokodillal)

A dohányzóknak igazi élvezet csak a legjobbnak elismert valódi egyiptomi szivarka hüvely „Nil“ (krokodillal) nyújt, mely az élvezet alatt sem feketé, sem zsiros nem lesz és ki nem alszik.

Övakođjunk értéktelen utánzatoktól

Egyedüli elismert raktár

ELSTER FRERES, LEOPÖLE.

ELSTER FRERES, LEOPÖLE.

ELSTER FRERES, LEOPÖLE.

állottak. Az első negyedévi házbér felment perköltségre.

Mondják azonban, hogy ilyen pert hosszasan elhuzni nem lehet. Akkor is a negyed közepén kinek adja ki a házigazda az üresen maradt lakást? Miből törlessze az amortizációt és fizesse az adót?

Semmi garanciát sem szerezhet a házigazda arra, hogy a házbérét megkapja és nem lesz kénytelen ingyen lakókat tűrni. Megtörtént tény, hogy Németországban több város, különösen Berlin háztulajdonosai összebeszéltek és az olyan lakóknak, kiknek csak a foglalás alól mentes ingóságai voltak, lakást nem adtak. Ezzel legjobban sujtották éppen azt az osztályt, melyet a törvény védeni akart. Körülbelül 8000 lakás üresen maradt ugyan, de a szegényebb népnek nem volt hova lehajtani a fejét. A város barokkat és sátrakat épített, de mindez nem segített. Kénytelen volt a községtanács egy negyedévi házbérre nézve kezességet vállalni. Ez sem törte meg a kartellt. Nem maradt volna más hátra, minthogy az állam és a község építsen házakat a kiszorult lakóknak. Amde velük szemben is érezhetővé vált volna a bérfizetés alól való mentesség és az új háztulajdonos arra ébred, hogy bérlői ingyen laknak. Ilyen rossz üzletet az állam nem csinál. Kénytelen tehát inkább a törvényt megváltoztatni. Ugyanitt könnyen telmerülhetne a kérdés, hogy miért mentesítjük csak a földet a végrehajtás alól és miért nem a házakat is?

A házbitorok védelme ezenfelül a kincstárt érintené legsúlyosabban. Az adóbehajtás lehetősége legnagyobb részben azon alapszik, hogy a kincstár a legszükségesebb butorneműekre is ráteheti kezét. Ha már most sem a hitelező, sem a házigazda, sem a kincstár nem foglalhat sem földet, sem házat, sem butort, sem gazdasági felszerelést, ezt az országot az adósok paradicsomává tesszük. Beözönlik az alföld szép rónaságára a világ minden lakója és nem fogunk néptelenségről panaszkodni. Ellenben megszűnnek a gyárkémények füstölni, a vasutak szállítani, a bankok államkölcsönöket leszámolni stb.

Ha pedig csak a kincstárnak lesz előjoga a foglalás alól egyébként kivett ingóságokra, ez jogos felháborodást fog kelteni és azt eredményezni, hogy Magyarországon csak egy hitelező lesz — a kincstár.

Legyünk tekát figyelemmel az olcsó jelszavakra, melyek csak azoknak jövedelmeznek, akik azokat a levegőbe röpitik és tanuljon egyszer a Magyar nem a saját, hanem a más kárán.

Nöcher János dr.

A bevádolt polgármester.

Szabadka, 1901. május 16.

(—a) A „Budapesti Hírlapnak“ vasárnapi számában a következő hír látott napvilágot:

„Választási mozgalom. Szabadkai tudósítónk táviratozza: Mamuzsics Lázár polgármester ellen az ellenzék, amely Mukics Simont óhajta képviselőnek, ma följelentést tett Széll Kálmán Miniszterelnök-nél, mint belügyminiszternél. A följelentés szerint a polgármester a választók névsorából négy száznyolcvan szavazóképes ellenzéki polgárt kihagyott s a névsort a törvényes tizenöt nap helyett csak nyolc napra függesztette ki.“

Mindeddig tartózkodtunk véleményt nyilvánítani erről a feljelentésről. Ambár tudomásunk volt róla, mert hiszen nem ez az első és nem is az utolsó feljelentés ez, amelyett polgármesterünk ellen intéztek, hogy befektessék őt és olyanok tüntessék fel az öszkormány előtt, mint aki lábbal tiporja a polgárok jogát és igazságát.

Most azonban másról is van szó nemcsak erről a feljelentésről.

Nyolc tagú küldöttség utazott fel az éjjel Széll Kálmán miniszterelnökhöz, hogy vádat emeljenek Magyarország harmadik városának, Szabadka városnak polgármestere ellen.

Tekintélyes iparosok és polgárokból állott ez a küldöttség, nem szabad tehát ezt szó nélkül hagyunk, de viszont arra is ki kell terjeszkedni, hogy micsoda alapja van ennek a vádaskodásnak és hogy mi ennek a rugója?

Röviden megadhatjuk erre a választ: semmi más mint egyszerű kortesfogás.

Közelednek a választások, erősen szervezkednek a pártok és az újabb egyesült Gállfy—Mukics ellenzék meg van győződve arról, hogy Mamuzsich Lázár hatalmas ember itt Szabadkán, akinek ugyszólván döntő szava van minden tekintetben és mindenütt, aki egy kézmozdulattal (többet tehet, mint politikai ellenfelei hatalmas szónoklatokkal.

Ezt a Mamuzsich Lázárt akarják ők erősségében gyengíteni, bevádolják hát a miniszterelnök-nél: „íme nézd kegyelmes uram, ilyen ember áll az ország harmadik városának élén, aki nem veszi tekintetbe a polgároknak legszentebb jogát csakhogy egyéni hiúságának és erőszakoskodásának szabad teret kapjon, aki minden pánszláv mozgalomnak a vezetője stb.“

A kegyelmes ur meghallgatja a küldöttséget, elolvassa a panaszt és akként válaszol a küldöttségnek, hogy bajos ebből kiköszödni.

Es mi sül ki ebből a feljelentésből, az, hogy kortesfogás az egész feljelentés, amelyet azért tett meg az ellenzék, hogy a közfigyelmet maga felé terelje.

Nem is vehetjük rossz néven ezt, de ahogy a polgármestert ismerjük, ő sem haragszik érte; meghurczolták őt már jobban is, nagy viharoknak volt már kitéve és nem csoda, hogy olyan harcedzett és bátran szembenéz ellenfeleivel, mert ki lehetne más az ellenzéknek célzatiáblája, mint a város feje, a polgármester.

Ma délután 5 órakor volt a felszólamlások utolsó határideje, ugyan mit gondólnak a vádaskodó urak, hány kérvény érkezett be?

Mindössze negyvenöt választó állt össze a jogodal, akik közül talán husznak van tényleg szavazati joga. Hol van a 480 kihagyott választó?

A polgármester a központi választmány elnöke —, de az összeírásért nem felelős, az összeíró küldöttség szavától ezért.

Annyi bizonyos, hogy ezzel egy újabb hajszának lesz a polgármester kitéve.

Ma délelőtt fogadta Széll Kálmán miniszterelnök a nyolc tagú küldöttséget Kossuth Ferencz vezetése alatt, akiknek nevében Mamuzsics Agoston beszélt.

A küldöttség felkereste Gullner Gyula államtitkárt is, de nem találta otthon.

Különfélék.

Ausztria császára és a királyi törvényszék.

Még egészen új a mi törvényszéki palotánk. —

Erre a rövid bevezetésre szükségem volt, amint alább ki fog tűnni.

1849-ben egy Kaiser nevű piktor Ausztria fiatal császáraját lefestette és a jól sikerült mellképről rézmetszeteket meg olajnyomatokat csináltak — valószínűleg sok-sok ezer példányban.

Ezekből a szines utánzatokból a Bach-korszakban szép Magyarországra is jutott néhány száz, vagy tán ugyanennyi ezer. Mert hogy sűrűn találkozik az ember ezekkel a régi képekkel ősdi holtives hivatalosbókban.

Hanem hovatovább a Bach-korszak hivatalos helyiségei elpusztultak, díszes m. kir. paloták épültek helyükbe és az új falakon díszes magyar huszártábornoki egyenruhában vagy Szent-István palástjában, a magyar koronával fején van lefestve Magyarország apostoli királya!

A régi negyvenkilenczes arczképek becsomagoztattak és illő tisztelettel elrétettek.

Valamikor a mi törvényszékünk is egy régi nagy házban volt. Abban a régi házban fel sem tűnt egy-egy ilyen kép. A szomorú idők idején akasztották a fehérre meszelt falra, azóta mindig ott volt: senki se bántotta, senki észre nem vette.

De ma, mikor néhány esztendeje ebben az új épületben vagyunk és ő felsége a király nevében halljuk az ítéleteket, bizony rosszul esik egy-egy bíró hivatalos helyiségében olyan képet látni, amely alá ez van nyomtatva:

*Franz Josef I.
Kaiser von Oesterreich.*

Azt mondják nem lehet levenni a falról, csak miniszteri engedéllyel, mert a leltárba fel van véve. Igaz. A leltárban 1. folyó szám alatt olvasható:

Ő Felsége a király mellképe —, de hisz ez nem a király mellképe, hanem az osztrák császáré!

Olvassák el a felírást: Kaiser von Oesterreich!

Vegyék ki a rámból és tegyék oda a magyar király mellképét, mint ahogy a leltárban is írva van. — Q.

— *Lapunk legközelebbi száma az ünnep miatt vásárnap reggel jelentke meg.*

— Távozó törvényszéki bíró. Megirtuk már, hogy a király Koller Kálmán királyi törvényszéki bíró Deésre helyezte át. — A közszerelethez álló bíró tiszteleltre ma este barátai és tisztelői fényes búcsúakalmát rendeztek a Kasinóban, amelyen mintegy 100-an vettek részt. A bá-

csúzás a legkedélyesebb hangulatban a reggeli órákig tartott.

— **Megegyi kiállítás Szabadkán.** Az 1904. vagy 1905-ben Szabadkán rendezendő nagyszabású megegyi kiállítás munkálatai serényen folynak. Az iparistület most terjesztette be a polgármesterhez a kiállítás tervezetét és felkéri a polgármestert, hogy szervezze a rendező bizottságot és a költségvetést állapítsa meg. Egyben felkéri, hogy Ráth Károly által egybehívandó értekezletre megbizottakat küldjön ki.

— **A szabadkai színkerület.** Baja város ábrít ma a városi tanácshoz, hogy a színkerületre vonatkozó szerződési tervezetet elfogadja és ahhoz hozzájárul.

— **Dankó Pista Szabadkán.** A magyar nótá nagy mestere, a zseniális dalköltő, aki oly sok szép magyar nótával gazdagította már a magyar dalirodalmat, vidéki körútjában f. hó 17-én Szabadkára érkezik dalos társulatával és az „*Óthon*“ *követházban* négy egymást követő estén át művésztélyt tart. Nagyon-nagyon sok szép magyar dalt énekelnek országsszerite legények leányok — édes bus magyar nótákat huz a cigány; a leg több Dankó Pista lelkéből fakad. Új nótákat hallunk, tehát ismét új nótákkal lesz tele városnak Dankó Pista nótáival. Kiváló erőkhől álló társulatával adja elő Dankó Pista ezeket bűvös-bájos magyar nótákat, melyek könynyekre fakasztják magát az elődöt és közönséget. Az „*Óthon*“ kávéház tulajdonosa néhány élvezetes estét szerez közönségünknek amikor Dankó Pistát idehozza.

— **Az új zsidó templom.** A szabadkai új zsidó templom építkezéséhez már legközelebb hozzáfognak. Ma érkeztek le a paplaknak és díszteremnek részletes tervei, amelyeknek alapján már július 1-én megkezdik az építkezést.

— **Új ügyvéd.** Dr. Kriszthaber Gyula a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát letette és irodáját Szabadkán megnyitja.

— **A főszámvevő szabadságon.** Tillmann Zoltán városi főszámvevő tegnap kezdte meg öt heti szabadság idejét.

— **Megfelebbezett huszárlaktanya építés.** A honvédszárlaktanyát tudvalegőleg a közgyűlés Molczar Károly építési vállalkozónak adta ki. Mamuzsich Agoston biz. tag megfelebbezte ezen határozatot és így az építés nem kezdhetik meg daczára annak, hogy a vállalkozó saját felelősségére akarta megkezdni az építkezést.

— **Van már kortes nótá is.** A választások még csak észre lesznek, de a korteskodás megindult már az egész vonalon, az egész országban, nálunk is. Persze, hogy a nótá az első, ami az új jelölt nevét forgalomba hozza. Megszületett a mi II. kerületünk kortes nótája. Ebben a kerületben lesz a harc a legkomolyabb, meg aztán hosszú évek óta az idén először lesz negyvennyolcas követjelölt Mukits Simon személyében.

Az új nótá ekkép szól:

Pünkösöd virrad
ablakunkra,
Nem kell nekünk
Vermes Béla.
Igaz hazafi kell
nekünk;
Mukits Simon lesz a
követünk

Éljen a hazaf!

Irtak már ennél szebb költeményeket, de hát a kortesnóták póttája a poezist nem tanulja, de meg nem is ambicionálja, hogy azt tőle tanulják.

— **Palicsi telefonszolgálat.** A palicsi főszeszón közeledtével számosan keresnek fel bennünket azzal a panaszszal, hogy a telefon. előfizetők, akik Palicson nyaralnak esti 6 óra után már nem használhatják a telefont, Miér ne lehetne a telefon szolgálatot ott is esti 9 óráig teljesíteni, mikor a családok ugy. szólnán csakis az esti órákban tartózkodnak Palicson? Ezen újítás a közérdek szempontjából is fölötte kívánatos volna.

— **Palicsi halászat.** A palicsi halászati felügyelőségtől vett értesülésünk szerint a halállomány gyarapítására újabb kísérlet tétel. Ugyanis az országos halászati felügyelőség által a simontornyai telepről küldött 80.000 drb fogas-süllőkrát a ludasi tóba, az új-verbászi telepről hozottat pedig a palicsi fiasit tóba telepítették be.

— **Letört virág.** Szép tavaszi nap újra éledő természet, új élet, új remény, milyen szép ilyenkor az élet — és jaj milyen szomorú az elmulás. — Vidám kacaj... egy halvány mosoly és elröppent egy tiszta lélek, megszűnt dobogni a szív, megszűnt mosolyogni egy piros ajk, megtört két szép szem ragyogó fénye, letört egy bimbó, amely nem fakadhatott rózsává — Ismerte mindenki, hiszen láthatták nap nap után, amint ügyes kezeivel serényen dolgozva vidáman, mindig mosolyogva fáradtságot nem ismerve ott sürgöit forgott egy divatüzletben. Szerette a vidámságáért mindenki és ő egyformán szíves volt mindenkihez. Csak a halált nem tudta megvesztegetni az ő szeretetreméltó lénye, nem, az könyörtelen volt. Tegnap mosolygott ma elmúlt örökre. — Volt, nincs. De a kik ismerték nem felejtik el azt a kedves szép lányt, akinek a végzet megmutatta, de meg nem adta a boldogságot.

— **Jaszniager Lotta** 23 éves korában tegnap dél után rövid szenvedés után elhunyt. Temetése ma délután lesz.

— **Primadonnánk válópere.** Szintársulatunk jelenlegi primadonnája Vida Etelka asszony válópörében a zombori törvényszék ítéletében kimondta a házasság fölbontását, a melyet most a kir. kuria megerősített. A válópörnek, a melyet a primadonna volt férje dr. Pataj Sándor zombori ügyvéd indított meg, az volt az alapja, hogy primadonnánk, férje akarata ellenére visszatért a szinpadhoz és ez által a házasság életközösségét megszüntette.

— **Halálozások.** Bács-Almásan elhunyt f. hó 13-án 76 éves korában a jótékonyágáról ismert Róth Ignác volt megbizottsági tag. Jótékonyágát valláskülönbség nélkül gyakorolta. Fialabb korában a megye életében tevékeny részt vett. Temetése f. hó 15-én d. u. 4 órakor volt. Nagyszámu rokonság gyászolja az elhunytat. — Szabadkán Strausz Sámson szücsmester 78 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor volt.

— **A majális vége.** Az egyik helybeli iskolatesület tagjai 11-én mult szombaton majalist rendezvén a városligetben azon többek között egyik tanító, a bácskai mértékleteségi egyeslet tagja is részt vett. Vigan valának ők, de reggelfél kiki hazafelé vette utját. A tanító urnak azonban annyira megteiszelt a mulatság, hogy azt tolytatandó Sándorba indult; de a Zimonyi uton annyira utolérte a buzgóság, hogy egy utczai padra le kellett ülnie. Azon hiszembe, hogy otthon ágya szélén ül, egész kényelmesen levelette cipőit és a pad mellé helyezte. Jártnak pedig arra felé vásolt suhancok, akik a le-

vetett pár cipőt elemelék vala. Ez azonban a felébredő megkárosítottat cseppet sem zavarta meg, mert utját „*Ádám-czipőkben*“ tovább folytatá Sándor felé. A járókelőknek feltűnt a megcipőtlenített ur és kezdtek a visszatérésre kapacitálni. Visszamenet be- lért egy szapanos üzletbe s a szegény szapan kereskedőn kereste cipőit. Nagynehezen sikerült megértetni vele, hogy rossz helyűt keresi lábtyűit. A jószívű kereskedő, hogy védenze egész városon keresztül ne meztel- láb tegye meg az utat, kikeresett lomtárából egy zöld penészes foltos pár cipőt s ebben tette meg visszafelé az utat. Ine ez a majális vége, vagyis kéjutazás a városligettől Sándorig „*Ádám czipőkben*“.

— **Erdőégés.** Tegnapelőtt a radonováczi erdőben ismeretlen okból kigyuladt egy rakás összehalmozott falevél és elégett. A kár jelentelen.

— **Előttötte a vonat.** Megrendítő szerencsétlenség történt tegnapelőtt délután a Szabadka—Zenta közötti békovai állomáson. Zentáról haladt a vonat Szabadka felé. A békovai állomáson Varga István, az állomási felügyelőnek 6 éves kis fia a sínpár között játszott és nem vette észre a berobogó vonatot mely előtötte. A szerencsétlen kis fiu szörnyet halt. Az esetről értesítették a szabadkai rendőrséget mely megindította a nyomozást, kit terhel a felelőség. A kis fiu ma délután ejtették meg a rendőri boncolást.

— **Szerencsétlenség.** Milkovics György lakatosmester ma délelőtt vasat forrasztott. Munka közben forrasztó készüléke szétrepedt és karját összeégette úgy, hogy valószínűleg amputálni kell. A mentők a közorházba vitték.

— **Exhumálás.** Mult év aug. 10-ikén hunyt el Szabadkán Gauttenville Pál János Franciaország polgára. Atutazóban volt, az úton megbetegedett és meghalt itt Szabadkán. Családja kieszközölte a miniszteriumnál, hogy az elhunyt holtestét a családi sírboltba Sympherien helységbe (Lyonn ellet) szállíthassák. Holnap exhumálják a holtestet a rendőrség jelenlétében.

— **Lopás.** Matov Mladenné VIII. kőri lakosnőnek bezárt kamráját ismeretlen tettes feltörte és abból zsirral telt két nagy bödönt elvitt. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Azon szükséglet anyagokban,** melyek a testnek állapotát fenntartják egészségben úgy, mint betegségekben, a táplálkozás által eszközöltetik, mely nagyjában véve három anyagcsoportra osztható: fehérnye, zsiradék és szénhidrátokra (vagyis keményítő és cukortartalmu anyagokra). A legfontosabb az élet fentartására a táplálék fehérnyéje, melyet semmi másféle tápanyag nem képes teljesen pótolni. Újabb időben a vegyipar a fehérnyekészítmények egész sorozatát állította elő, melyek arra szolgáltnak, hogy a tápanyagokat lehetőleg tömött alakban, gyenge gyomoruk is hozzáférhető módon juttassa szervezetbe. A legkiválóbb és legismertebb ezen készítmények között a könnyen oldódó iz és szag nélküli Somatose. Kizárólag a husnak azon sóit és fehérnyéjét tartalmazza, melyek a test felepitéséhez szükségesek, még pedig könnyen felszáradó alakban, azonnal részt vesz a táplálásnál és már rövid használat után izom és sulyzaporulatot eredményez. Mivel pedig a Somatose még nagy mértékben étvágygerjesztő is, gyengélkedő és lesóványodott egyéneknek, bármily korban, különösen lábbadozóknak ajánlíható erősítőszert.

— **Mi szükséges minden hölgynek?** Szép, tiszta, üde arcbőr. Ez a legkönnyebben és legbiztosabban az egész világon ismert és kedvelt Földes-féle Margit-krém, használatával érhető el. E törvényesen védett arckrém nemes sem higanyt, sem ólomot nem tartalmaz, a szepőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindennemű tisztáltságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat kisimítja és az arcznak finom, fiatal rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kis tégely 1 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerertárban.

— **Mindenkinek feltűnik egy szép fényesen kitisztított cipő.** Ez azonban csak akkor érhető el, ha oly fényrázt használ, melynek összetétele magát a bőrt minőségében megtartja. E czélból használja az általánosan közkedvelt „Fernelend“-féle cipőfényrázt, melynek messze országra terjedő jó hírnevét az 1832. évben Fernelend István alapította. Kapható mindenütt, valamint Fernelend István cs. és kir. országos szabad. gyári raktárában Bécs, I., Schulerstrasse 21. Árjegyzéket viszonteladókunk pórtomentesen küld a gyári raktár.

— **Különös kedvezményt** nyújt oly osztály-sorsjegyvásárlónak, kinek sorsjegyei ki nem hazatnának, az ország legnagyobb elárulító helye: a Nemzeti pénzváltó-részvénytársaság Budapesten. Prospektust a nevezett intézet kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Egy posta-főnök szerencsétlensége.

— A nyugdíjazás következménye. —

— Saját tudósítónktól —

Csak nemrég nyugdíjazták 30 évi szolgálat után Gallinszky Lajost, a szabadkai magyar királyi posta- és távirada-hivatal főnökét.

Munkakéde nem lohadt egészen a nyugdíjazásig; 60 éves kora dacára fiatalos erővel végezte leendőit, dolgozott, munkálkodott, míg nem nyugdíjaztatása megakadályozta őt abban.

Ott hagyta hivatalát. A munkahiány és azon tudal, hogy mint ép, egészséges embert a nyugdíjba kényszerítették, nyomasztólag hatott lelkiállapotára, folyton évdött emiatt és barátaival csakis erről beszélt, ezt panaszkolta.

Ének a lelkiállapotnak következményeképp elborult elméje, néhány hét előtt ágyba dőlt, de csak néhány napig feküdt. Felkeltem, de a tünetek észrevehetőek voltak rajta, beszédén és viselkedésén.

A napokban ismét erősen jelentkeztek az elmeháborodás tünetei. — Emeleti lakásának ablakából az utcára akart leugrani, de szerencsére időjékorán megragadták és megakadályozták eme végtelen tettében.

Azóta állandóan őrizték. De hasztalan volt minden orvosi gyógykezelés, egészségi állapota nem javult, sőt rosszabbá vált.

Tegnapelőtt már erősebben mutatkoztak rajta az elmeháborodás tünetei. Éjjel-nappal őrizték, két-két mentő felváltva volt nála a szobában, de nem tűrte őket, kergette kifelé. Alig aludt el éjjel néhány perczre, felugrott és a mentőkre rohant, hogy kiutassolja őket a szobából.

Az egyiket megragadta és birokra kelt vele, és alig bírta a két mentő lecsúlapítani.

Hozzájártozói látták, hogy napról-napra nagyobb fokban mutatkozik betegsége, tegnap éjjel nagynehezen lecsúlapították lakásából, bérkocsiba telték és az éjjeli vonattal felvittek Budapestre a Schwartzer-féle hideg vizgyógyintézetbe.

A postafőnök szerencsétlensége általános részvételt kelt a városban.

Szerkesztői üzenet.

Többeknek. Lapunk felelős szerkesztője Abbáziában üdül és jól érzi magát.

Szerkesztők távollétében a szerkesztésért felelős:

BRAUN HENRIK.

PALICS!

Alulírott a **Lévay-féle villatelepemet** a mely díszes parkkal és nagy arnyas fákkal külön szorakozó sétatérrel ellátva a fürdő közvetlen mellett a villamos felszálónál a tópartján fekszik, — teljesen rendezve a maikor kényesebb igényeinek megfelelőleg egészen új bútorokkal és ágyneművel felszerelve **egy és két szobás lakások, külön konyhák, cseléd szobával,** vagy annélkül a fürdő évad alatt mérsékel áron bérelhetők. Részletes árjegyzék és felvilágosítással ami kívánatra azonnal ingyen megküldetnek, alulírott tulajdonoshoz Palicsra vagy Szabadkára intézendők. A villatelepen a lakások mindenkor megtekinthetők a kezelőség kalauzólása mellett.

Kiss Abel, tulajdonos.

2546. sz. 1901. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rothbaum Sándor nagykörű lakos végrehajtónak Dr Fruoner Tamás mint ismeretlen tartozkodású Klein Sándor végrehajtást szenvedő elleni 6089 kor. 48 fillér tőke követelése s járnélkai iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbíró) területén levő Szabadka város határában fekvő szabadkai 2007 sz. betétben A I 3226 és 5227 hrsz. a. foglalt VI. körű 62 sz. lakház és udvarból Klein Sándort illető $\frac{2}{112}$ -ed része 684 koronában, az ugyanazon betétben A I 10594 hrsz. a. foglalt 1529 □-ól területű halasi szőlőből szintén Klein Sándort illető $\frac{2}{112}$ -eg részre 30 koronában, végül az ugyanazon betétben A I. 13277 hrsz. 102 □-ól 13279/1 hrsz. 428 □-ól és 13279/2 hrsz. 585 □-ól területű bajmoki szőlőből Klein Sándort illető $\frac{2}{112}$ -ed részre 252 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901. évi június hó 4-ik napján d. e. 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyi miniseri rendelt 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Szabadkán, 1901. évi február hó 27.

A kir. törvsz. mint tkvi. hatósága.

Piry, kir. tszki. bíró

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.	Legjobb szeplőtözer.
A női szépség	
előcsérel, tökéletességre és fenntartásáért legkiválóbb és legbiztosabb a FÖLDES-féle	
Margit Kréme,	
mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólomot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírmentes.	
Ezen elődöntő szokoson pár nap alatt eltávolítja szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtörést (Mittezer) és minden más hibáját. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőfolyókat és az arcot fehérre, simára és tiszta csinosítja.	
Legkiválóbb orvosi szel befolyása ellen	
Arca: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 ft. Margit hügyörp 60 kr., Margit szappan 35 kr., Margit fogpép (Zahn pasta) 50 kr., Margit arcvíz 50 kr. Számítatlan elismerés és köszönmő levél! Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:	
FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.	
Kapható minden gyógyszerertárban, drogeriában és illatszer-kereskedésben. Főraktár Szabadkán: Hofbauer és Szizgyó, Gálffy György, Szilberleitner Ferencz gyógyszerertárban és Winkler J. illatszerésznél.	
Törvényesen védett.	Utánzóktól óvakodjunk!
Hamisítők bíróság üldözöttek.	Csodás, gyors hatása.

583. szám 1901.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírósg 1901. Sp. 56/3 szamu végzése által Hahu Lajos javára Miatov Jostó ellen 200 kor. tőke ennek 1901. évi február hó 1 napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 77 kor. 60 fill. perköltőség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felolglalt és 750 korona — fillerre becsült 15 drb öreg magló sertésből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 1901. Sp. II. 56/3 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Nagy-Fényi pusztán leendő eszközésére 1901. május hó 30-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az előverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szeriut lesz kifizetendő.

Szabadkán, 1901. május 13.

Csernyus, kir. bír. vég.

Szobafestő,
mázoló,
aranyozó,
czimfestő

és minden e szakmába vágó munkát elfogad a leggyorszerűbb és a legdiszesebb kivitelben; ugy hely n mint vidéken

Kladek Kázmér

Szabadkán, III. Bercsényi-u. 669/a. sz.

Gyors és pontos elkészítés!